

Kommittédirektiv

Delegation för migrationsstudier

Dir.
2013:102

Beslut vid regeringssammanträde den 21 november 2013

Sammanfattning

Regeringen och Miljöpartiet de gröna träffade i mars 2011 en ramöverenskommelse om migrationsfrågor där det bl.a. framgår att det behövs forskning på migrationsområdet.

I syfte att öka möjligheterna att använda forskningsresultat och öka analys- och utvärderingskapaciteten i Sverige inom migrationsområdet inrättas en kommitté i form av en delegation för migrationsstudier.

Delegationen för migrationsstudier ska ha det övergripande uppdraget att tillhandahålla underlag för hur den framtida migrationspolitiken kan utformas. Detta ska ske genom analys och utvärdering av svenska och internationella forskningsresultat och annan verksamhet inom området. Delegationens uppdrag är både att framåtsyftande analysera forskningsresultat och att utvärdera den förda politiken.

Delegationen ska belysa dels sambanden mellan migration och t.ex. utveckling, integration och arbetsmarknad såväl nationellt, regionalt och lokalt som internationellt samt migrationens drivkrafter och effekter, dels effekterna av den förda politiken. Vidare ska delegationen sammanställa kunskapsöversikter baserade på svenska och internationella resultat inom relevanta områden samt sprida kunskap och information om migrationsfrågor hos exempelvis allmänheten, journalister och icke-statliga organisationer.

Regeringen avser att löpande följa delegationens arbete och senast under 2017 ta ställning till hur arbetet ska bedrivas i fortsättningen.

Bakgrund

I Omvärldsanalysutredningens rapport Tänka om världen (Ds 2004:46) konstaterades att forsknings- och analyskapaciteten i Sverige på migrationsområdet är begränsad, framför allt när det gäller långsiktiga tendenser och samband, och att det behövs en närmare koppling mellan forskare, analytiker och policyskapare för att fånga upp trender och förändringar i den internationella utvecklingen. Utredningen slog vidare fast att den migrationsforskning som bedrivs är viktig men i många avseenden saknar koppling till policyformuleringen. Dessa slutsatser är lika giltiga i dag som när Omvärldsanalysutredningens rapport presenterades. Kommittén för cirkulär migration och utveckling konstaterar i sitt slutbetänkande (SOU 2011:28) att migration är ett fenomen som påverkar samhällen och även är en stor politisk fråga som därmed får stort utrymme i samhällsdebatten. Erfarenheterna från Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) visar vidare på värdet av ett särskilt forum för möten mellan forskning och politik där en hög grad av oberoende förenas med närhet till beslutsfattandet.

Regeringen bedömer att det finns ett betydande utrymme för att genom analys och sammanställningar öka användningen av forskningsresultat och öka analys- och utvärderingskapaciteten i Sverige inom migrationsområdet, bredda och fördjupa underlaget för framtida migrationspolitiska avgöranden samt minska klyftan mellan den akademiska miljön och övriga samhället.

Behov av en delegation

Utifrån regeringens målsättning och för att upprätthålla en human, rättssäker och ordnad migrationspolitik träffade regeringen och Miljöpartiet de gröna i mars 2011 en ramöverenskommelse om migrationsfrågor. Av överenskommelsen med Miljöpartiet framgår att regeringen och Miljöpartiet är överens om att det finns ett stort behov av forskning på migrationsområdet.

Regeringens mål är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen

för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet. Det ställer krav på fördjupad kunskap om exempelvis sambanden mellan migration och utveckling, arbetsmarknad och integration.

Delegationen tillsätts för att tillgodose behovet av sammanställningar av forskningsresultat av god kvalitet med väl underbyggda och policyrelevanta studier, analyser och utvärderingar. Syftet är också att bredda och fördjupa underlaget för migrationspolitiska avgöranden samt bidra till samhällsdebatten genom att bl.a. sprida kunskap och information om migrationsfrågor och dess effekter på samhället hos t.ex. allmänhet, icke-statliga organisationer och journalister.

Genom att mer organiserat sammanställa användbara forskningsresultat kan även erfarenheter från internationella organisationer, icke-statliga organisationer och andra aktörer som bedriver kunskapsuppbyggnad tillvaratas. Denna kunskapsmassa är i dagsläget inte utnyttjad i tillräckligt stor utsträckning.

Uppdraget

I syfte att öka möjligheterna att använda forskningsresultat och öka analys- och utvärderingskapaciteten i Sverige inom migrationsområdet inrättas en kommitté i form av en delegation för migrationsstudier.

Delegationen för migrationsstudier ska ha det övergripande uppdraget att tillhandahålla underlag för hur den framtida migrationspolitiken kan utformas, genom studier, sammanställningar av svenska och internationella forskningsresultat, analys och utvärdering.

Delegationens uppdrag är både att framåtsyftande analysera forskningsresultat och att utvärdera den förda politiken.

Delegationen ska i första hand belysa:

- sambanden mellan migration och andra områden, t.ex. utveckling, integration och arbetsmarknad såväl nationellt, regionalt och lokalt som internationellt,

- migrationens drivkrafter och effekter samt
- effekterna av den förda politiken såväl nationellt, regionalt och lokalt som internationellt.

Vidare ska delegationen sammanställa kunskapsöversikter baserade på resultat från svenska och internationella utredningar och forskningsrapporter inom relevanta områden samt sprida kunskap och information om migrationsfrågor hos exempelvis allmänheten, journalister och icke-statliga organisationer.

Delegationens funktion

Delegationen ska uppdra åt relevanta aktörer att genomföra studier, sammanställningar, analyser och utvärderingar inom området. I huvudsak ska endast undersökningar av mindre omfattning genomföras i egen regi.

Delegationen ska ange riktlinjer för den egna verksamheten, prioritera studieområden, behandla förslag till studier och besluta om publicering. I anslutning till att studierna publiceras ska seminarier eller konferenser anordnas. Till delegationen ska det knytas ett kansli. Kansliet ansvarar bl.a. för det löpande arbetet och medverkar i arbetet med att engagera relevanta aktörer. Delegationen kan vid behov inrätta referensgrupper.

Kommittéförordningen (1998:1474) ska tillämpas i arbetet.

Redovisning

Delegationen ska minst en gång per år redovisa en sammanställning av verksamheten och genomförda studier, seminarier och konferenser till Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Regeringen avser att löpande följa delegationens arbete och senast under 2017 ta ställning till hur arbetet ska bedrivas i fortsättningen. Viktiga aspekter att beakta är bl.a. hur verksamheten kan organiseras på bästa sätt för att säkerställa verksamhetens kvalitet, relevans, effektivitet, användbarhet och oberoende.

(Justitiedepartementet)